

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

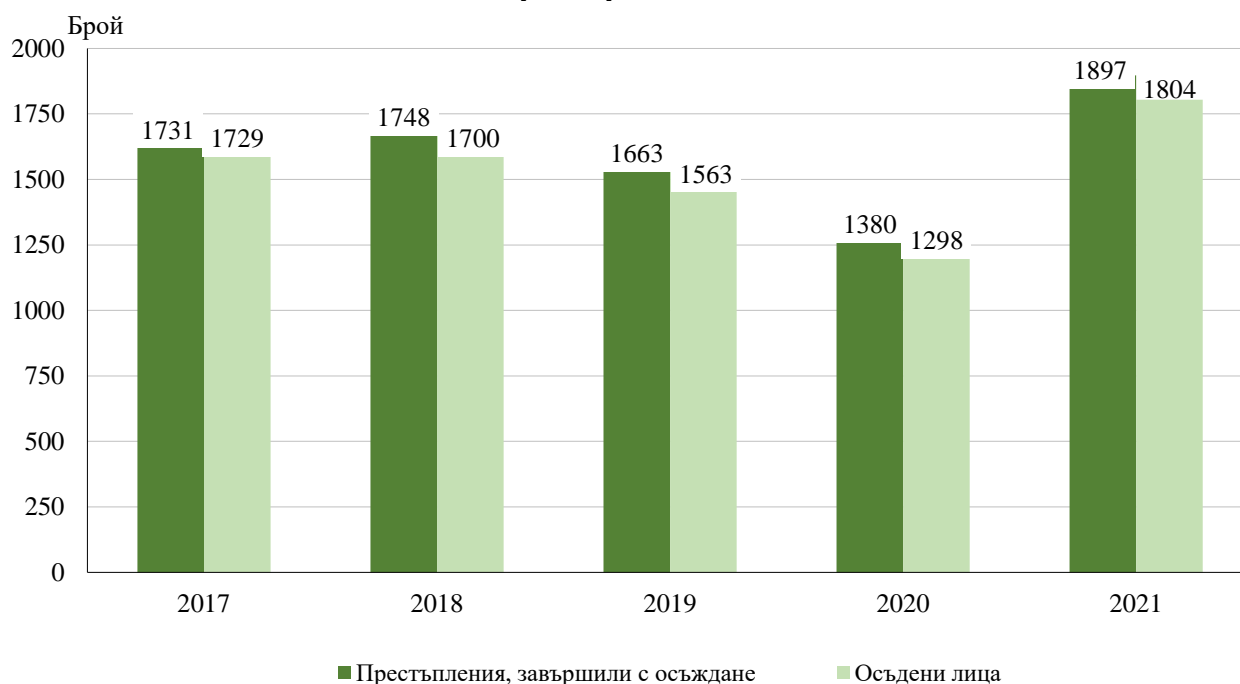
През 2021 г. с **осъдителна присъда в област Бургас са приключили делата** за извършени 1 897 престъпления.

Броят на **обвиняемите лица** в областта през 2021 г. е 1 979 от които:

- условно осъдени са 1 143 лица (57.8%);
- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 661 лица, или 33.4% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 146 лица (7.4%);
- оправдани са 20 лица (1.0%);
- на 9 лица делата са прекратени (0.4%).

През 2021 г. броят на **осъдените лица (ефективно и условно) с влезли в сила присъди** е 1 804.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица през периода 2017- 2021 година

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са, 45 или 2.5% от всички лица с влязла в сила присъда в област Бургас през годината.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

През 2021 г. най-голям е броят на **общоопасните престъпления**¹ - 1 008, или 53.1% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителни присъди. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 929, или 51.5% от общия брой на осъдените лица.

В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпления по транспорта и съобщенията* - 750, или 74.4% от общия им брой. За извършването им са осъдени 708 лица, или 76.2% от осъдените за извършвани общоопасни престъпления.

Престъпленията, свързани с наркотици, през 2021 г. са 235, а наказаните за тях лица са 196.

На второ място в структурата на престъпленията завършили с осъждане през 2021 г. са тези **против собствеността**². С осъдителна присъда са приключили делата за 347 извършени престъпления (18.3% от всички завършили с осъждане). Осъдените лица са 375 лица, или 20.8% от общия брой на осъдените през 2021 година.

Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите на имущество* - 70.6% от престъпленията против собствеността и 12.9% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 245 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 280.

По своята правна и криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността. През 2021 г. за 37 грабежа са осъдени 40 лица.

С осъдителна присъда са приключили делата за 21 извършени *измами*. Броят на осъдените лица за този вид престъпления е 20 (5.3% от общия брой на лицата, осъдени за престъпления против собствеността).

През 2021 г. с осъждане са завършили 240 **престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции**³, което е 12.7% от всички наказани престъпления. За извършването им са осъдени 241, или 13.4% от общия брой на осъдените лица.

Незаконното преминаване през граница е най-разпространеният вид сред тези престъпления, като за извършването на 187 престъпления са осъдени 187 лица.

През 2021 г. в област Бургас с осъждане са завършили 118 **престъпления против личността**⁴ (6.2%), за които са осъдени 95 лица (5.3%).

¹Включват престъпленията, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други.

²Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие

³Включват престъпления против реда на управлението, престъпления по служба, против правосъдието, подкуп.

⁴Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обидата и клеветата, разврат, трафик на хора.

Сред престъпленията против личността с най-голям брой са причинените телесни повреди. За причиняване на телесна повреда с осъдителна присъда са завършили делата за 55 престъпления. Броят на осъдените лица за този вид престъпления е 51, или 53.7% от общия брой на осъдените лица за престъпления против личността.

С изключително висока обществена опасност сред престъпленията против личността са умишлените убийства. През 2021 г. с осъдителни присъди в област Бургас са завършили делата за 5 умишлени убийства (довършени и опити), като за извършването им са осъдени 5 лица.

С осъдителни присъди са завършили 14 наказателни дела за разврат, а осъдените за тях лица са 13.

За извършването на 1 престъпление „трафик на хора“ е осъдено 1 лице.

С осъдителна присъда са приключили делата за 54 извършени **престъпления против стопанството**¹, или 2.8% от общия брой на наказаните престъпления. За тях са осъдени 48 лица, или 2.7% от общия брой на осъдените лица.

Осъдени лица по пол

Разпределението на осъдените лица по пол е следното:

- Броят на осъдените мъже е 1 661, или 92.1% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са осъдените мъже във възрастовите групи 30 - 39 години и 18 - 24 години - съответно 29.0 и 26.1% от общия брой на осъдените мъже.
- Осъдените жени са 143 (7.9%). Най-голям е дялът на осъдените жени във възрастовите групи – 30 - 39 - с 28.7% и 18 - 24 години - с 21.0% от общия брой на осъдените жени.

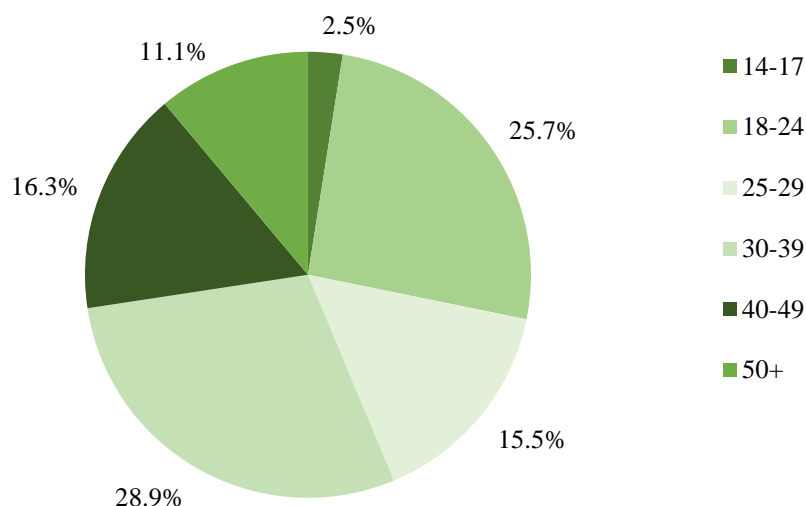
Осъдени лица по възраст

Разпределението на осъдените лица по възраст през 2021 г. е следното:

- Най-голям е броят и дялът на лицата на възраст 30 - 39 години - 522 лица (28.9% от общия брой на осъдените лица);
- На възраст 18 - 24 години са осъдени 463 лица (25.7%);
- На възраст 40 - 49 години - 294 лица (16.3%);
- На възраст 25 - 29 години - 280 лица (15.5%);
- На 50 и повече години - 200 лица (11.1%);
- На възраст 14 - 17 години - 45 лица (2.5%) (фиг. 2).

¹Включват общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите и в отделни стопански отрасли, против митническия режим и против паричната и кредитната система.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст през 2021 година

Осъдени лица по наложени наказания

През 2021 г. най-големи са броят и дялът на лицата, осъдени на „лишаване от свобода“ (1 540 или 85.3% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е дялът на осъдените на „лишаване от свобода до 6 месеца“ - 1 030 лица (66.9% от всички лишени от свобода) и на „лишаване от свобода от 6 месеца до 1 година“ - 293 лица (19.0%) (табл. 1).

1. Осъдени на „лишаване от свобода“ през 2021 година

Осъдени лица с наложено наказание „лишаване от свобода“	Брой	Структура - %
Общо	1540	100.0
До 6 месеца	1030	66.9
От 6 месеца до 1 година	293	19.0
От 1 до 3 години	190	12.3
От 3 до 5 години	18	1.1
От 5 до 10 години	6	0.4
От 10 до 15 години	1	0.1
От 15 до 20 години	1	0.1
От 20 до 30 години	1	0.1

Наказанието „*пробация*“ е наложено на 198 лица (11.0% от всички осъдени лица), „*глоба*“ - на 61 лица (3.4%), а „*обществено порицание*“ - на 5 лица (0.3%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ, раздел „Правосъдие и престъпност“ (<https://www.nsi.bg/node/3738/>).